

ಚುಕುಡು ಬಂತು ದಾರಿಬಿಡಿ

ಪ್ರವೀಣ ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೀಸೆಲ್ ವಾಹನಗಳು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಇಂಗಾಲದ ಹೆಚ್ಚು ಗುರುತುಗಳಿಂದಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ವಾಹನಗಳ ಬಳಕೆಯತ್ತ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇ-ವಾಹನಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೂರದ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳಿಂದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಚುಕುಡು ಬೆಂಚ್' ಕುರಿತು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾಂಗೊ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಂತ್ರರಹಿತವಾದ, ಮರದ ಗಾಲಿಗಳ ಸಾಧನವೇ ಈ ಚುಕುಡು.

ಕಾಂಗೊದ ಕೆವು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಗೋಮಾ ಎಂಬ ನಗರ ಈ ಚುಕುಡು ಬೆಂಚ್ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ. ಪುಟ್ಟ ಮರದ ದಿನ್ನೆಗೆ ಮುಂದೊಂದು ತುಸು ದೊಡ್ಡ ಗಾಲಿ, ಹಿಂದೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಗಾಲಿ ಜೋಡಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಈ ಚುಕುಡು ತರಹದ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ವಾಹನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೈಕಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣವಾದರೂ ಬಳಕೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೈಕಲ್ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಇಂಧನವೂ ಸುಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು, ಈಗಿನ ಇ-ವಾಹನಗಳು ಬ್ಯಾಟರಿ ನೆರವಿನಿಂದ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ ತಾನೇ? ಆ ಬ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್‌ನಿಂದ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೇ? ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸದ್ಯ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸುಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ನೀರನ್ನೂ ಅಪಾರವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಾಹನಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗುವುದುಂಟು. ಆದರೆ, ಚುಕುಡು ಹಾಗಲ್ಲ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದು ಬಿದ್ದ ಮರದ ದಿನ್ನೆಯೊಂದಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬೇರೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವ ಬಲ

ಮತ್ತು ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾನವ ಬಲ ಇಷ್ಟೇ ಚುಕುಡು ಹಿಂದಿರುವ ಚಲನೆಯ ನಿಯಮ.

ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದಿವಾಳಿ ಎದ್ದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗೊ ಕೂಡ ಒಂದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ವಾಹನ ಖರೀದಿಸುವುದು ಕೂಡ ಬಡವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆ. ಸರಕು ಸಾಗಣೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಲಾರಿಗಳು, ಟಿಪ್ಪರ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಗೋಮಾದ ಕಾರ್ಮಿಕನೊಬ್ಬ ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ಭಾರದ ಸರಕು ಸಾಗಣೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಬಡಗಿಯೊಬ್ಬನ ಜತೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೊಳೆದಿದ್ದೇ ಈ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ಬೆಂಚ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. 400 ಕೆ.ಜಿ.ಯಿಂದ 700 ಕೆ.ಜಿ.ಯಷ್ಟು ಭಾರವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಮೊದಲ ಚುಕುಡು ಹೀಗೆ ಗೋಮಾದ ಪುಟ್ಟ ಗ್ಯಾರೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಸಿಮೆಂಟ್ ಚೀಲ, ಅಕ್ಕಿ ಚೀಲ, ತರಕಾರಿ ಬುಟ್ಟಿ, ಎಣ್ಣೆ ಕ್ಯಾನು, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟು... ಹೀಗೆ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಚುಕುಡು ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿಯಷ್ಟು ಅಗಲ ಮತ್ತು 4-5 ಅಡಿಯಷ್ಟು ಉದ್ದದ ಈ ಚುಕುಡು ಬೆಂಚ್ ಹೇಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ? ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಭರಂತ ಓಡುವ ಈ ಬೆಂಚ್‌ನ್ನು ಸಮತಟ್ಟು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ತಳ್ಳಲು ಸವಾರನ ಪರಿಶ್ರಮ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಬೆಂಚ್‌ನ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಮೋಣಕಾಲನ್ನು ಊರಿ ನಿಲ್ಲುವ ಸವಾರ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲಿನ ಪಾದವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಊರಿ ತಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಚುಕುಡು, ಒಮ್ಮೆ ವೇಗ ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜತೆಗೆ 4-5 ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಸರಕನ್ನೂ ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

ಗೋಮಾ ನಗರದ ಈ ಅನನ್ಯ ವಾಹನಗಳು ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗೊ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಆಫೀಕಾ ಖಂಡದ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ತನ್ನ

ಗಾಲಿ ಗುರುತನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಗಾಲಿಗಳು ಸರಾಗವಾಗಿ ಉರುಳುವಂತಾಗಲು ಕೆಲವರು ಅದಕ್ಕೆ ಟೈರ್‌ಅನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಬಳಿ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅದರ ಕುಲುಕಾಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿನ ಚುಕುಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರೇಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸವಾರರೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಊರಿ, ವೇಗವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ, ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈಗ ಹಿಂಬದಿ ಗಾಲಿಯ ವೇಗವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಬ್ರೇಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಕೆಲವು ಚುಕುಡುಗಳು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.

ಕರಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಯೊಬ್ಬ ಒಂದು ಚುಕುಡು ತಯಾರಿಸಲು ಒಂದು ದಿನ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮರದ ದಿನ್ನೆಯ ಖರ್ಚನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ 7-8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಚುಕುಡು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕನೊಬ್ಬ ಒಂದು ಚುಕುಡು ಖರೀದಿಸಿದರೆ ಆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಕನಿಷ್ಠ ಆರು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಸರಕನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಚುಕುಡು ಬಳಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದೂ ಉಂಟು.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ವಾಹನಗಳ ಹುಯಿಲು ಎದ್ದಿರುವ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚುಕುಡುಗಳ ಕುರಿತು ನೂರಾರು ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ವಾಹನ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಇರಬೇಕು, ನೂರಾರು ಕೆ.ಜಿ. ಭಾರ ಬೆನ್ನ ಮೇಲಿದ್ದರೂ ಕಾಂಗೊದ ಚುಕುಡು ಈಗ ಸೆಲೆಬ್ರಿಟಿಯಂತೆ ಎದೆ ಸೆಟಿಸಿ ರಸ್ತೆಗಳತ್ತ ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿದೆ. ಐಷಾರಾಮಿ ವಾಹನಗಳಿಗೂ ಸಿಗದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ■